

Wyzwania polityki ludnościowej wobec prognoz demograficznych dla Polski i Europy

Grażyna Marciniak
Główny Urząd Statystyczny

IV. Posiedzenie Regionalnego Forum Terytorialnego, Wrocław 8 grudnia 2015 r.

Plan prezentacji

- ❑ Zmiany liczby i struktury ludności na podstawie:
  - prognozy na lata 2014-2050 opracowanej w GUS,
  - prognozy ONZ-Rewizja 2015,
  - prognozy Eurostatu – EUROPOP 2013;
- ❑ Porównanie założeń prognostycznych dla Polski i wyników prognoz demograficznych dla Polski i UE;
- ❑ Konsekwencje przewidywanych zmian liczby i struktury ludności wyzwaniem dla polityki.

Prognoza ludności Polski na lata 2014-2050

Prognoza ludności Polski według grup wieku (GUS)

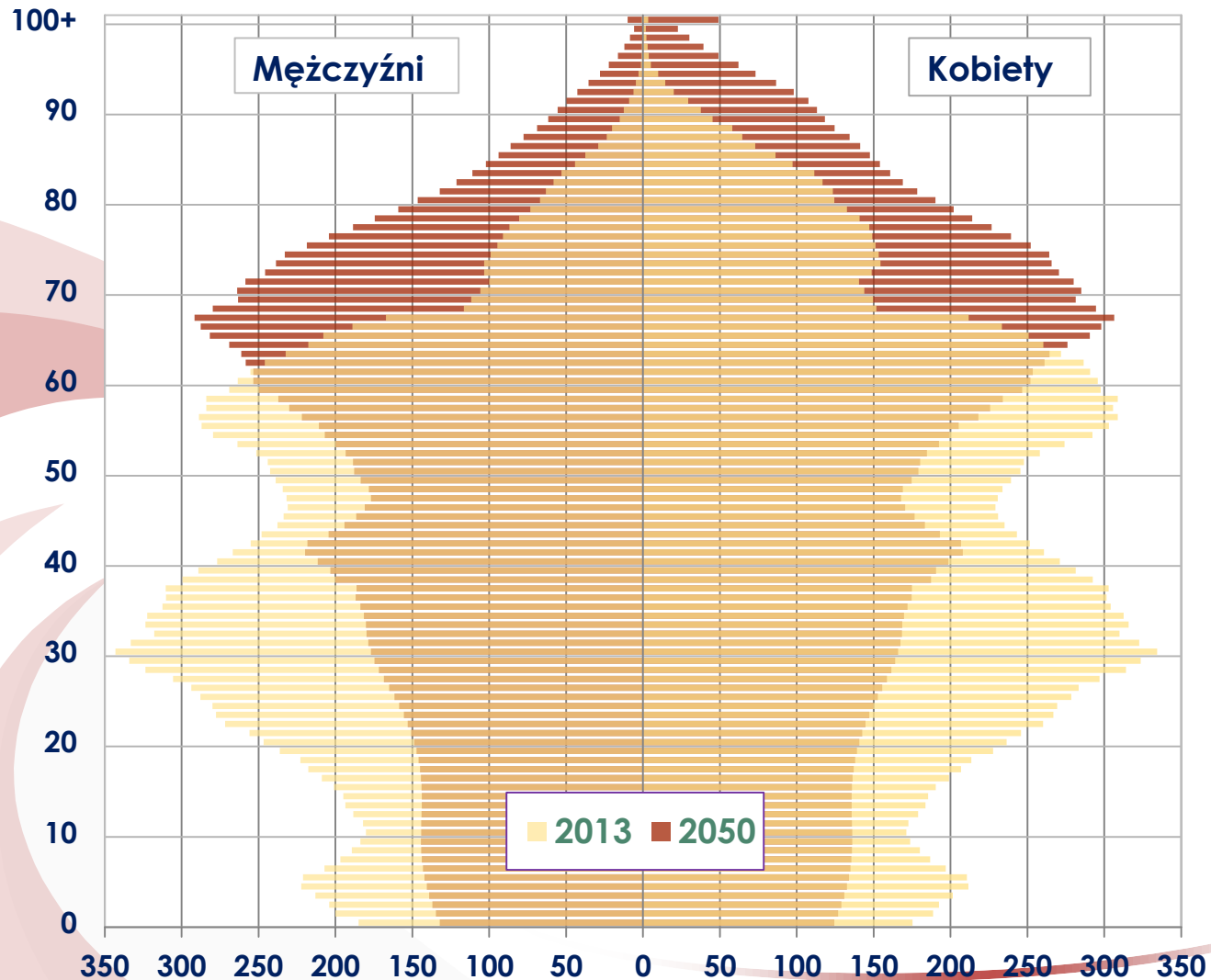
Grupa wieku	Lata					
	2013 ^{a/}	2015	2020	2030	2040	2050
	w tys.					
Ogółem	38 495,7	38 419,0	38 137,8	37 185,1	35 668,2	33 950,6
0-14 lat	5 771,4	5 728,5	5 659,0	4 855,7	4 301,6	4 120,5
15-64	27 051,6	26 619,9	25 285,2	23 682,9	21 937,2	18 732,6
65 lat i więcej	5 672,6	6 070,7	7 193,6	8 646,5	9 429,5	11 097,5
80 lat i więcej	1 483,1	1 560,1	1 684,4	2 205,9	3 372,6	3 537,5
	w %					
0-14 lat	15,0	14,9	14,8	13,1	12,1	12,1
15-64	70,3	69,3	66,3	63,7	61,5	55,2
65 lat i więcej	14,7	15,8	18,9	23,3	26,4	32,7
80 lat i więcej	3,9	4,1	4,4	5,9	9,5	10,4

a/ dane rzeczywiste

Prognoza ludności Polski na lata 2014-2050

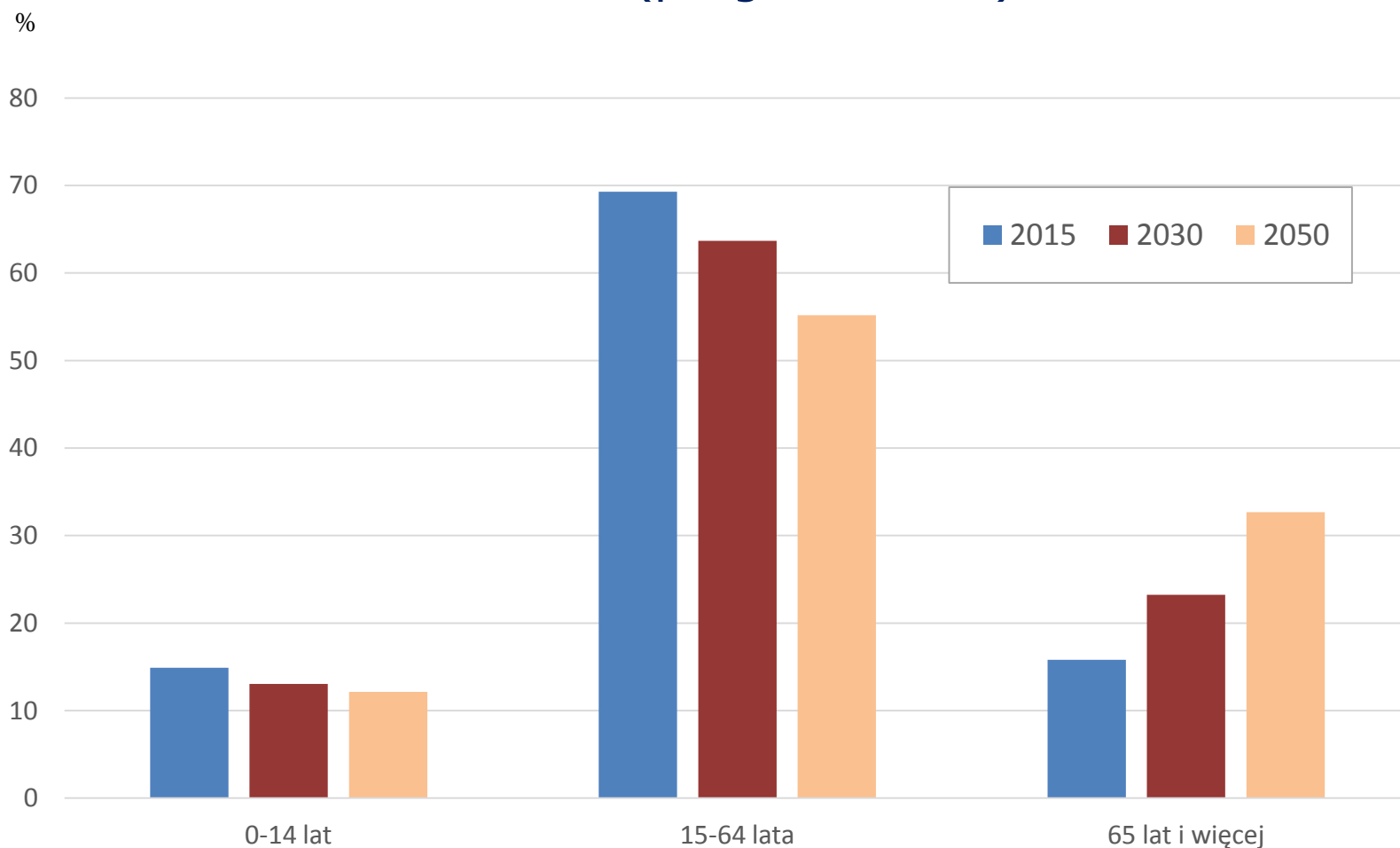
Piramida wieku ludności dla lat 2013 i 2050

Prognoza ludności Polski na lata 2014-2050

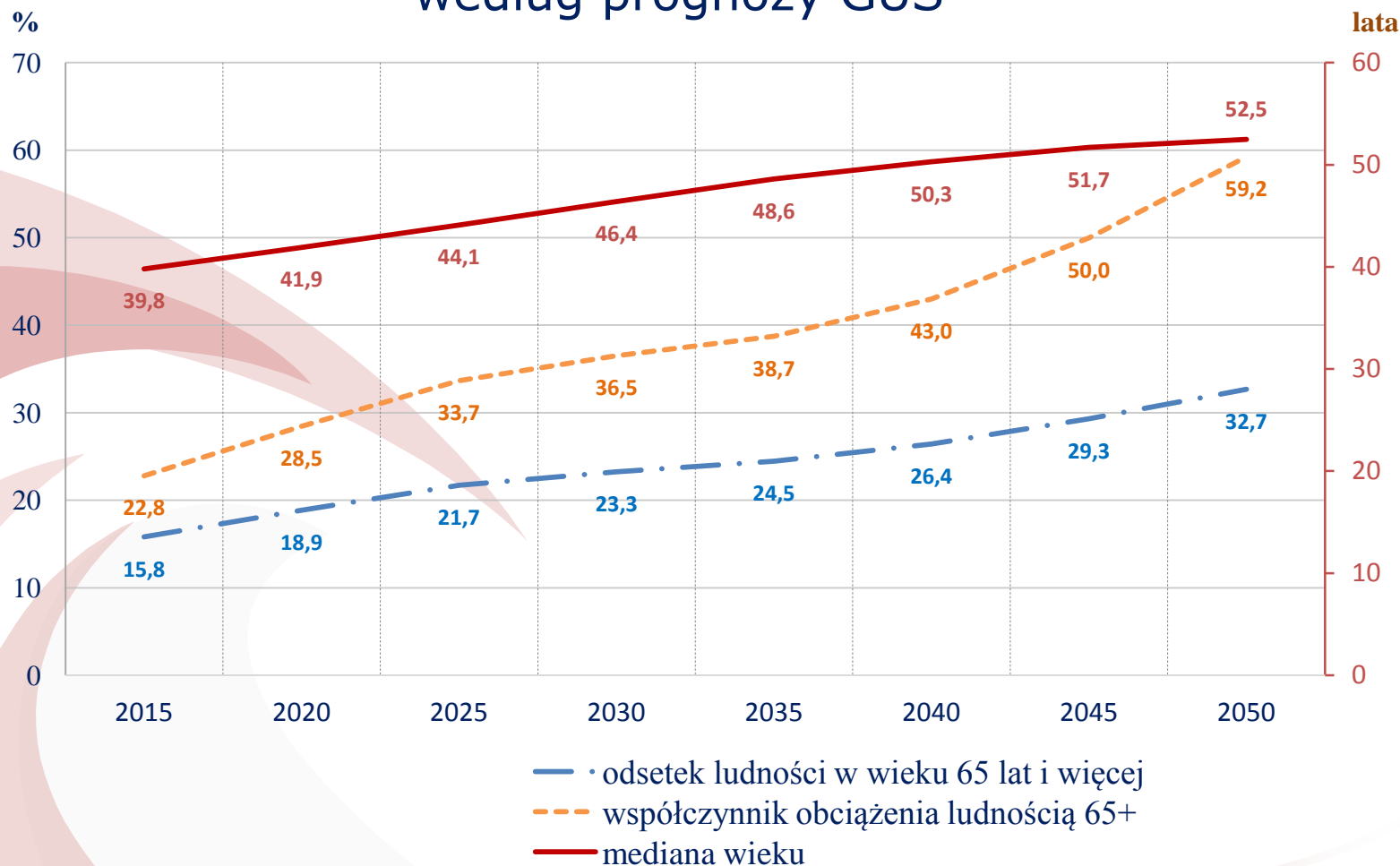
Zmiany w strukturze ludności Polski według grup wieku (prognoza GUS)

Prognoza ludności Polski na lata 2014-2050

Wybrane miary starzenia się ludności według prognozy GUS

Ludność świata i Europy (w mln osób)

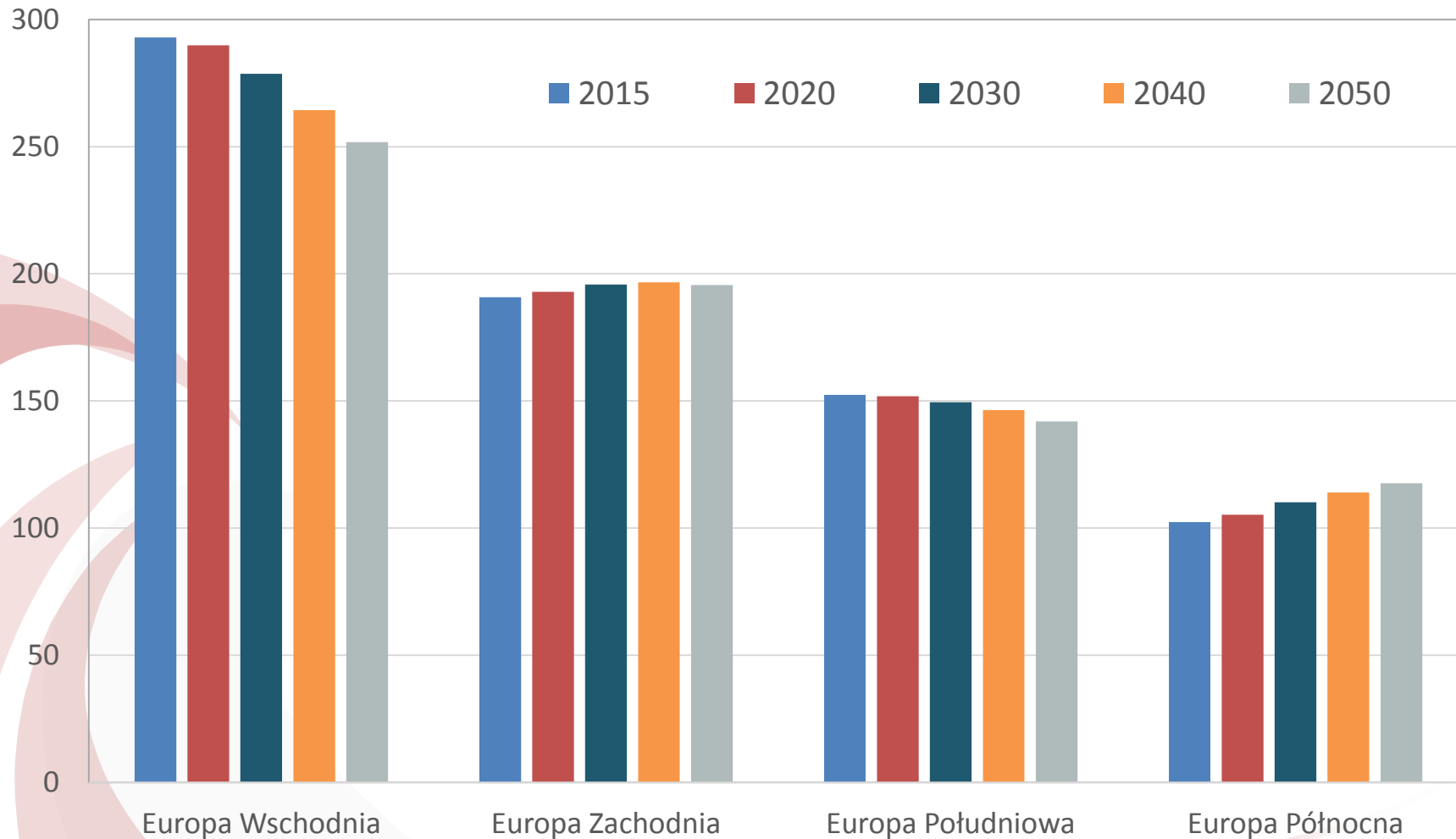
Region/ kraj	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
ŚWIAT	7 349	7 758	8 142	8 501	8 839	9 157	9 454	9 725
EUROPA	738	740	738	734	728	721	714	707
Europa Wschodnia	293	290	285	279	271	264	258	252
w tym POLSKA	39	38	38	37	36	35	34	33
Europa Północna	102	105	108	110	112	114	116	118
Europa Południowa	152	152	151	149	148	146	144	142
Europa Zachodnia	191	193	195	196	196	197	196	196

Prognoza ONZ – rewizja 2015

Ludność Europy według regionów

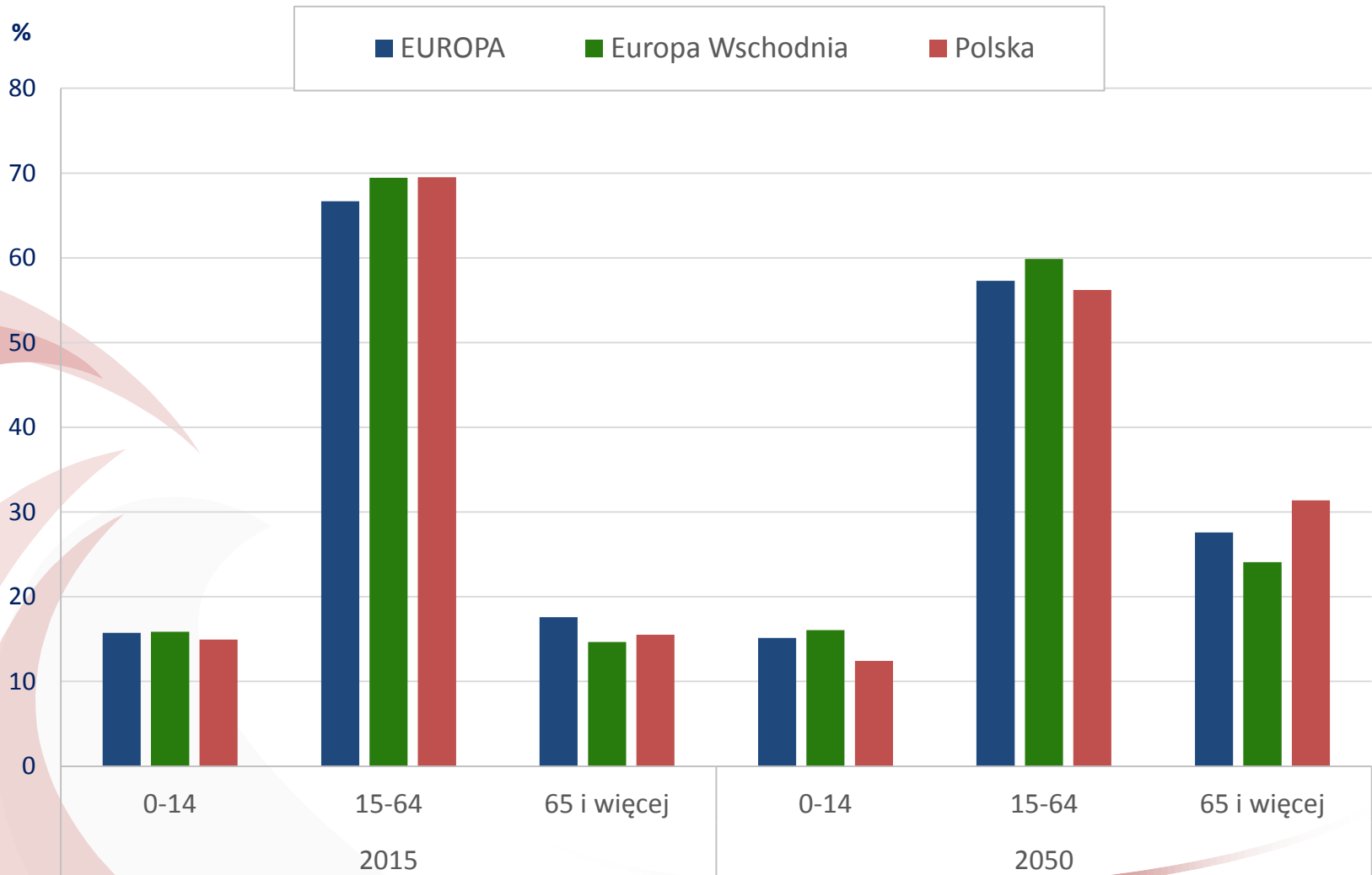
mln osób

Prognoza ONZ – rewizja 2015

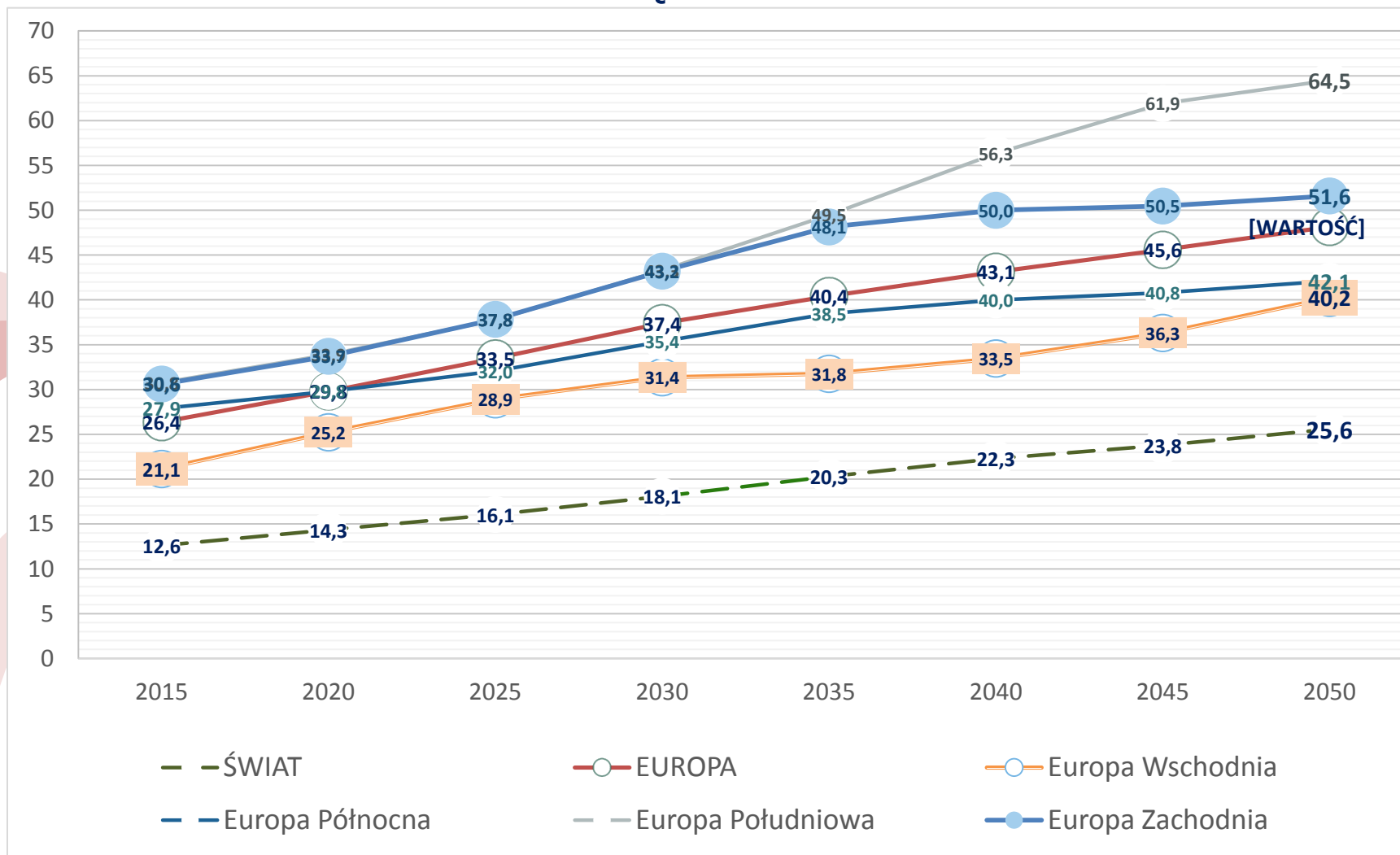
Struktura ludności Europy i Polski według grup wieku

Prognoza ONZ – rewizja 2015

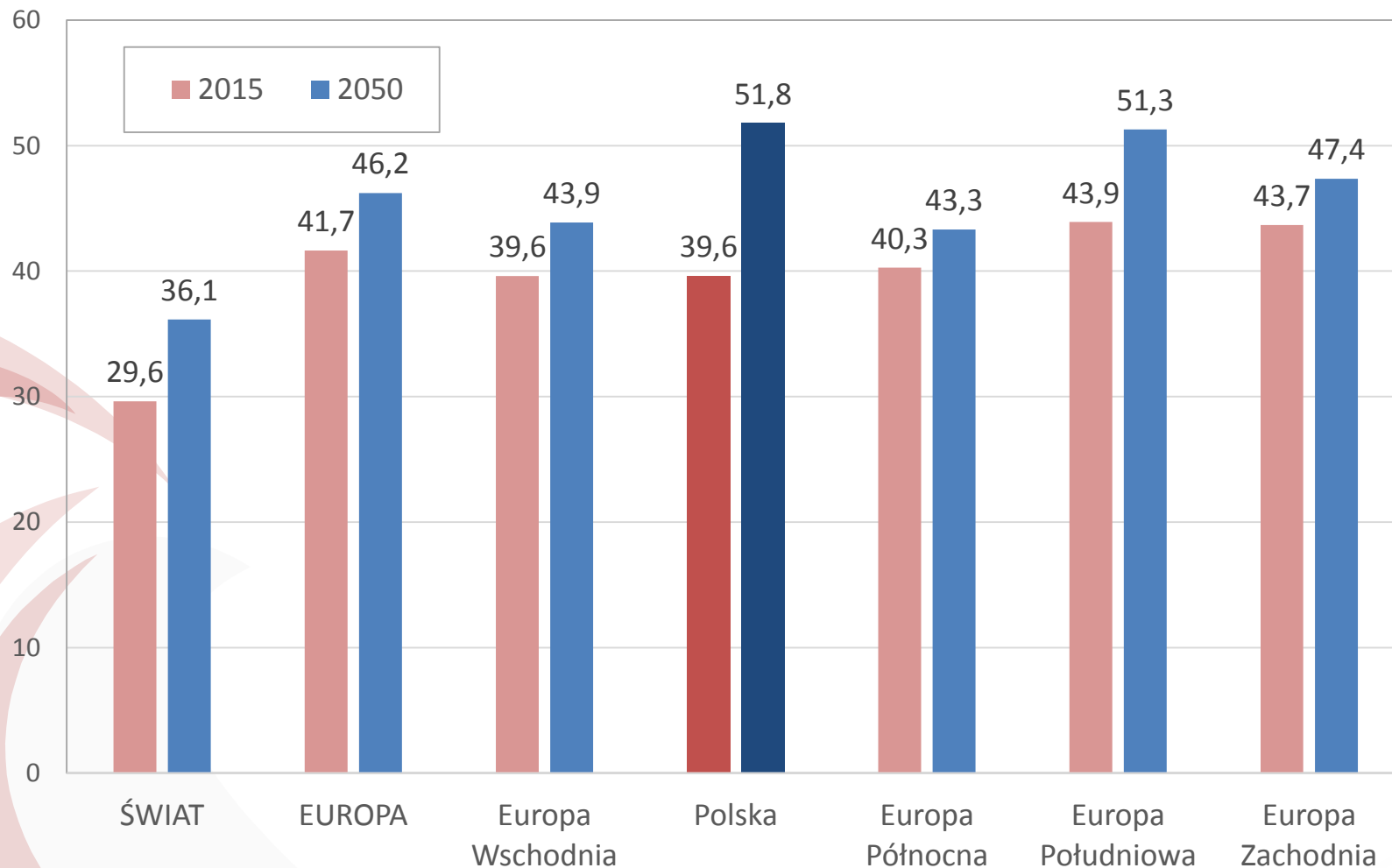
Współczynnik obciążenia demograficznego ludnością w wieku 65+

lata

Mediana wieku ludności według prognozy ONZ

Prognoza EUROPOP 2013

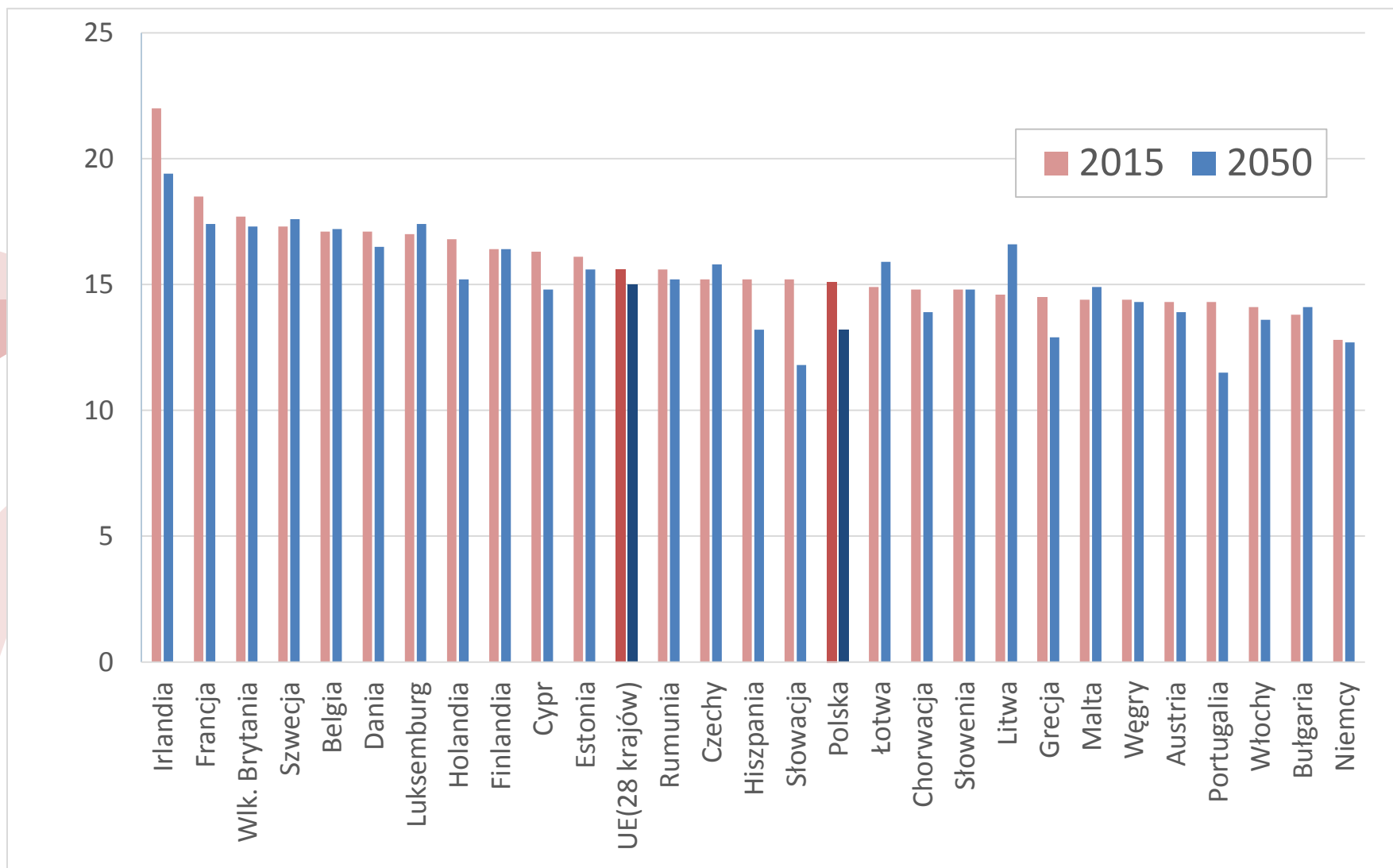
Ludność wybranych krajów UE (w mln osób)

Kraje	2015	2020	2030	2040	2050
UE(28 krajów)	508,2	512,5	518,5	523,5	525,5
Niemcy	80,7	80,6	79,8	77,8	74,7
Francja	66,2	67,7	70,4	72,8	74,3
Wielka Brytania	64,6	66,7	70,5	73,8	77,2
Włochy	60,9	62,0	64,1	66,2	67,1
Hiszpania	46,4	45,8	44,5	44,6	45,5
Polska	38,5	38,4	37,5	36,2	34,8

Prognoza EUROPOP 2013

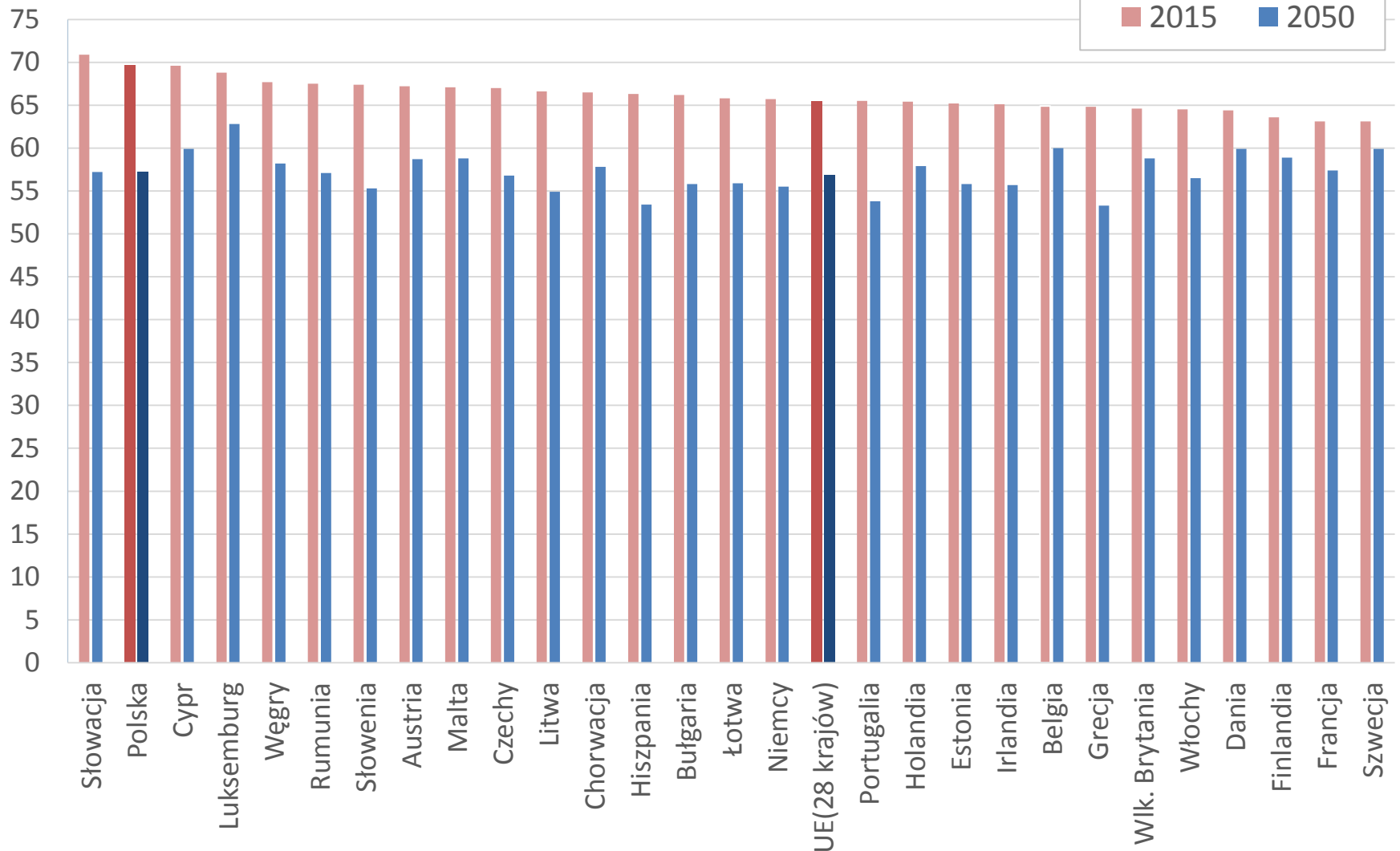
Ludność w wieku 0-14 lat w krajach UE (w %)

Prognoza EUROPOP 2013

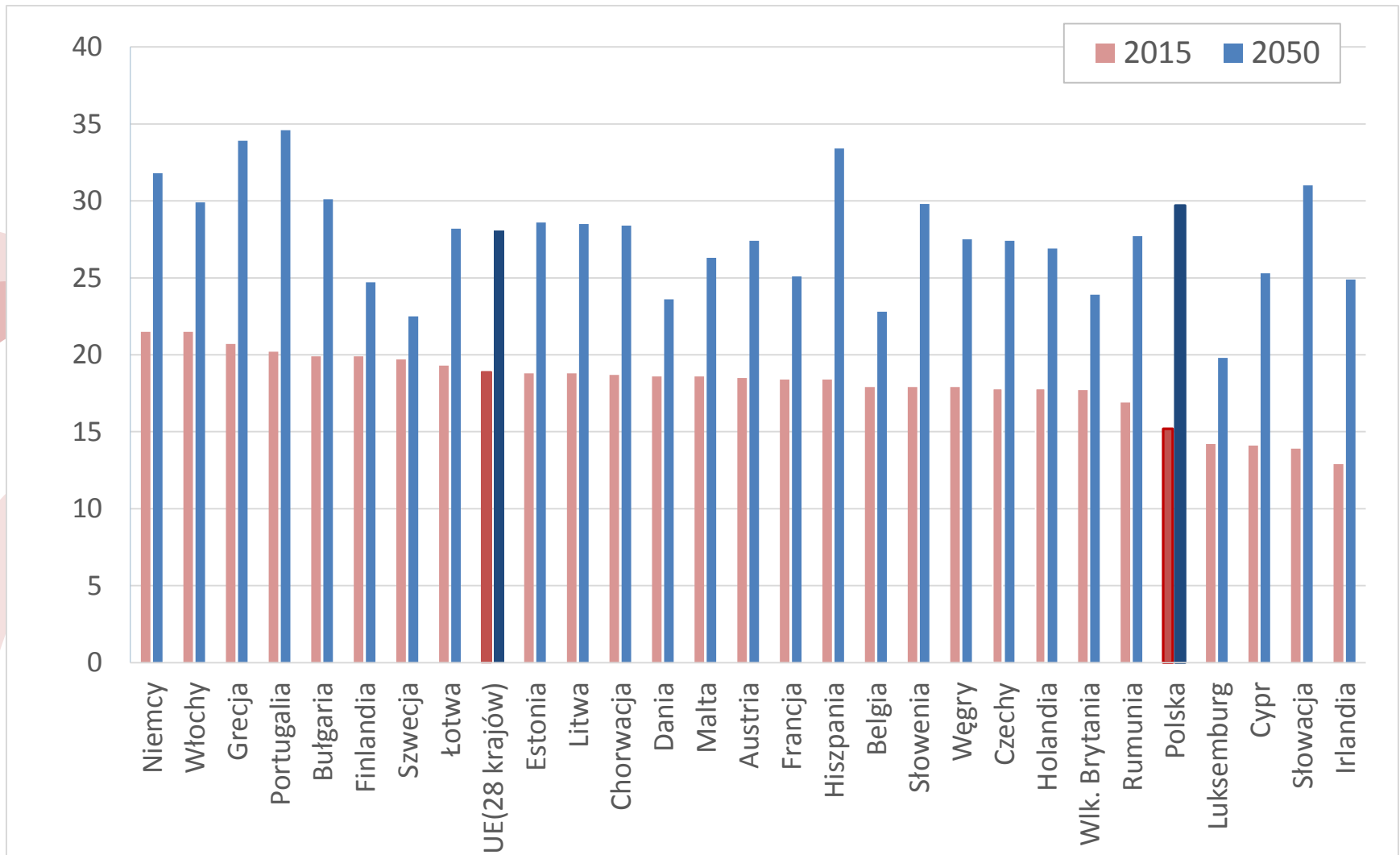
Ludność w wieku 15-64 lat w krajach UE (w%)

Prognoza EUROPOP 2013

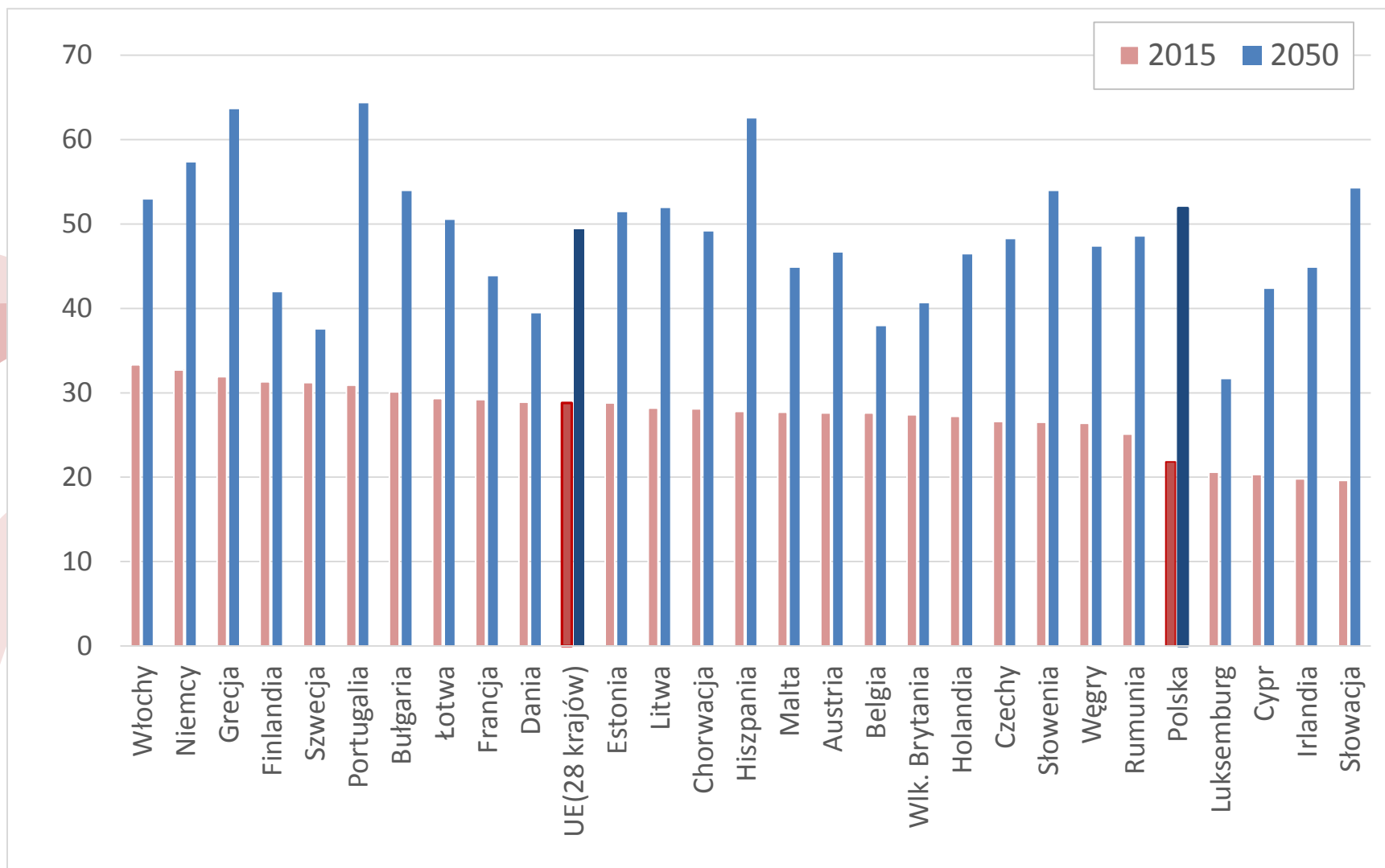
Ludność w wieku 65 lat i więcej w krajach UE (w %)

Prognoza EUROPOP 2013

Współczynnik obciążenia demograficznego ludnością 65+

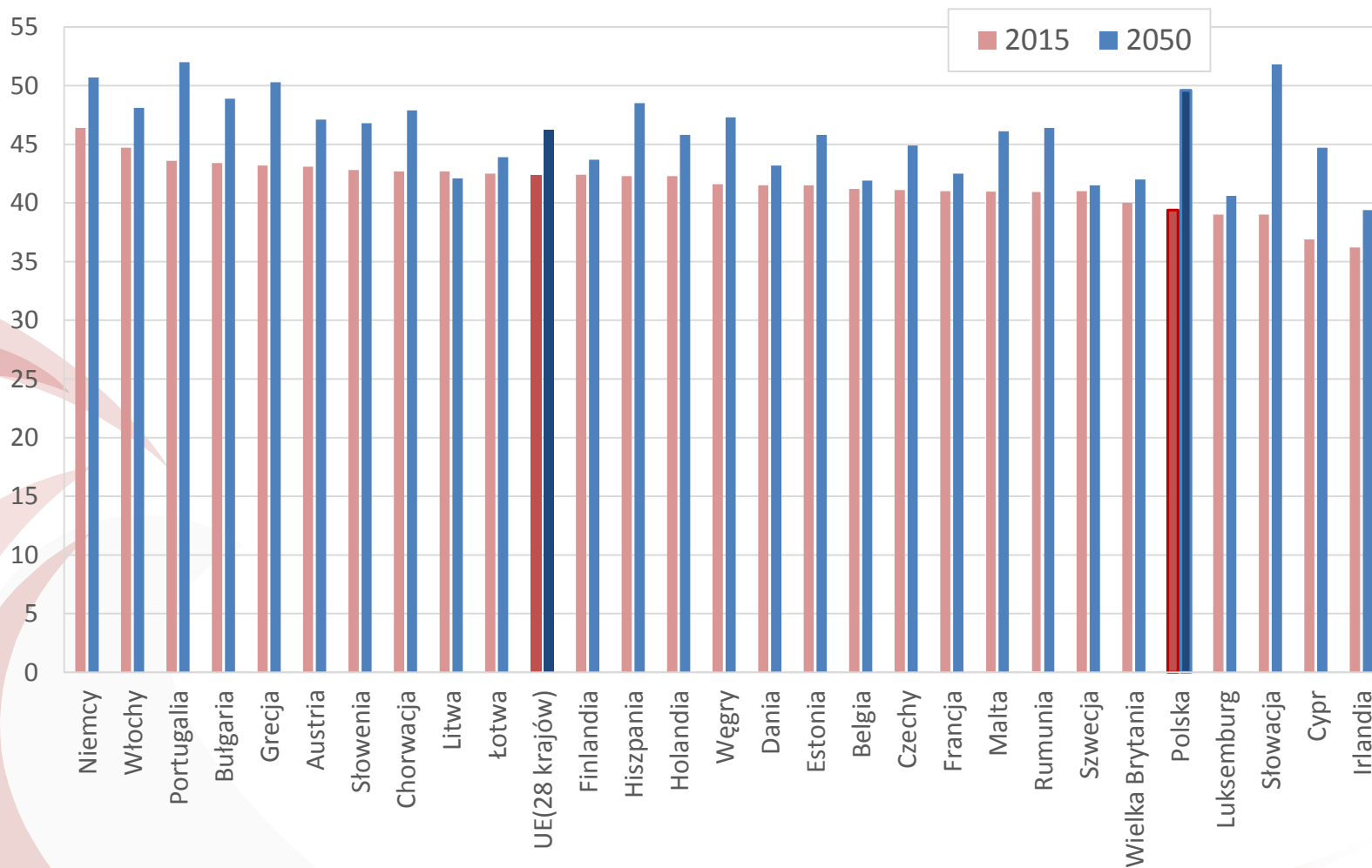

Prognoza EUROPOP 2013

Mediana wieku ludności krajów UE

Podsumowanie

Porównanie założeń prognoz GUS, Eurostat i ONZ dla Polski

Prognoza	Lata							
	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
współczynnik dzietności								
GUS	1,24	1,32	1,38	1,43	1,46	1,48	1,5	1,52
Eurostat	1,34	1,39	1,43	1,47	1,5	1,53	1,55	1,58
ONZ	1,35	1,32	1,36	1,41	1,46	1,50	1,54	1,58
trwanie życia mężczyzn								
GUS	73,4	74,6	75,9	77,3	78,4	79,5	80,8	82,1
Eurostat	73,3	74,5	75,6	76,7	77,8	78,8	79,8	80,8
ONZ	73,6	74,6	75,6	76,7	77,8	78,9	79,8	80,7
trwanie życia kobiet								
GUS	81,2	82,1	83	84	84,8	85,6	86,5	87,5
Eurostat	81,3	82,2	83	83,8	84,6	85,3	86,1	86,8
ONZ	81,5	82,1	82,7	83,3	83,9	84,5	85,0	85,6
saldo migracji w tys.								
GUS	-9,8	-7,3	-4,9	-2,4	0	0	0	0
Eurostat	0	2,9	-4,3	-0,9	13,7	25,4	30,7	29,5
ONZ	-12,3	-7,4	-7,7	-7,7	-7,8	-7,6	-7,6	-7,4

Podsumowanie

Porównanie wyników prognoz demograficznych dla Polski

Prognoza GUS:

- ❑ Liczba ludności Polski w 2050 r. – **34,0 mln osób**,
- ❑ Liczba ludności w 2050 r. będzie stanowić **ok. 88,4% stanu z 2015 r.**,
- ❑ W 2050 r. na 100 mieszkańców Polski w wieku 15-64 lat przypadają będzie **ponad 59 osób w wieku 65 lat i więcej**,
- ❑ Połowa ludności **Polski** będzie miała **52,5 lat** lub więcej.

Prognoza ONZ:

- ❑ Liczba ludności Polski w 2050 r. – **33,1 mln osób**,
- ❑ Liczba ludności w 2050 r. będzie stanowić **ok. 85,8% stanu z 2015 r.**,
- ❑ W 2050 r. na 100 mieszkańców Polski w wieku 15-64 lat przypadają będzie prawie **56 osób w wieku 65 lat i więcej**,
- ❑ Połowa ludności **Polski** będzie w wieku **52 lat** lub więcej.

EUROPOP 2013:

- ❑ Liczba ludności Polski w 2050 r. – **34,8 mln osób**,
- ❑ Liczba ludności w 2050 r. będzie stanowić **90,5% stanu z 2015 r.**,
- ❑ W 2050 r. na 100 mieszkańców Polski w wieku 15-64 lat przypadają będą **52 osoby w wieku 65 lat i więcej**,
- ❑ Połowa ludności **Polski** będzie miała prawie **50 lat** lub więcej.

Podsumowanie

Porównanie wyników prognoz demograficznych dla krajów UE

Prognoza ONZ:

- ❑ Liczba ludności UE w 2050 r. – **499,9 mln**,
- ❑ Liczba ludności w 2050 r. będzie stanowić **ok. 99% stanu z 2015 r.**,
- ❑ W 2050 r. na 100 mieszkańców UE w wieku 15-64 lat przypadają będzie **48 osób w wieku 65 lat i więcej**,
- ❑ Mediana wieku najstarszej wśród krajów UE w 2050 r. populacji **Portugalii** wyniesie **52,5 lat**.

EUROPOP 2013:

- ❑ Liczba ludności UE w 2050 r. – **525,5 mln**,
- ❑ Liczba ludności w 2050 r. będzie stanowić **103,4% stanu z 2015 r.**,
- ❑ W 2050 r. na 100 mieszkańców UE w wieku 15-64 lat przypadają będzie **49 osób w wieku 65 lat i więcej**,
- ❑ Mediana wieku najstarszej wśród krajów UE w 2050 r. populacji **Portugalii** wyniesie **52 lata**.

Wnioski

Konsekwencje przewidywanych zmian liczby i struktury ludności:

- ❑ Systematyczny spadek liczby ludności Polski do 2050 r.;
- ❑ Znaczące zmiany w strukturze ludności - zmniejszenie udziału dzieci i młodzieży w populacji i wzrost odsetka osób w wieku starości demograficznej;
- ❑ Zmiany liczby i struktury zbiorowości kobiet w wieku rozrodczym, co przy relatywnie niskiej dzietności prowadzi do spadku liczby urodzeń i utrwalania się niekorzystnych tendencji demograficznych;
- ❑ Kurczenie się zasobów pracy;
- ❑ Zmiany relacji pomiędzy grupami wieku nieprodukcyjnego i produkcyjnego – wzrost obciążenia demograficznego;
- ❑ Szybki postęp starzenia się ludności.

Wnioski

- ❑ Prezentowane prognozy liczby i struktury ludności według wieku, niezależnie od wskazanych różnic, są opracowywane na podstawie założeń uwzględniających dotychczasowe trendy procesów demograficznych i rozpoznane zachowania już żyjących populacji.
- ❑ Wyniki opracowań różnią się wprawdzie pod względem przewidywanych liczebności mieszkańców krajów Unii Europejskiej, w tym Polski, tempa wzrostu/ubytku ludności i również wskaźników określających strukturę populacji. Prowadzą jednak do generalnego wniosku, że starzenie się populacji jest nieodłącznym elementem rozwoju demograficznego, nieodwracalnym w dającej się przewidzieć przyszłości.
- ❑ Przewidywane prognozami przeobrażenia struktury wieku ludności będą utrwały niekorzystne tendencje w zakresie proporcji pomiędzy poszczególnymi jej grupami, prowadząc do zachwiania relacji międzypokoleniowych i dziedziczenia przez kolejne generacje problemu malejących i starzejących się zasobów pracy.
- ❑ Konsekwencje przewidywanych zmian stanowią wyzwanie dla polityki ludnościowej, ale też polityk dotyczących rynku pracy, zapewnienia stabilności systemu zabezpieczenia społecznego i finansów publicznych oraz będą miały istotny wpływ na możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego.

Dziękuję za uwagę

www.stat.gov.pl

<http://esa.un.org/unpd/wpp>

<http://ec.europa.eu/Eurostat/data/database>